Nr. 37. Anulu XXX.

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Duminec'a, Fói'a, candu concedu ajutóriele. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe ½ 5 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunatória.

Brasiovu 26|14 Maiu 1867.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tax'a timbrala a 30 cr. de fiecare publicare.

MONARCHI'A AUSTRIACA.

Transilvani'a.

Brasiovu 24 Maiu.

In „Herm. Ztg." se publica in partea oficiala urmatórea adresare tramisa de R. Comisariu: „Nr. 45/1867 RC.

Fiindcea multele mele ocupatiuni oficiali, cari pe di ce merge se mai imultiescu, nu'mi érta a respunde deosebi, in scrisu, la tóte adresele de salutare, ale deregatoriiloru si persónéloru, cate le-am primitu: asié rogu prin acést'a pre toti cari m'au onoratu cu increderea loru, cá se primésca multiamirea mea cea sinceratá si respunsulu meu celu plinu de incredere.

Clusiu 20 Maiu 1867.

Conte Péchy."

— Despre calatori'a oficiala a Escel. Sale dlui comisariu regescu c. Emanuilu Péchy aflamu dupa foile din Clusiu, ca va pleca preste Turd'a la Murasiu Osiorhiciu, de unde trece prin Secuime la Brasiovu, de acolo la Sibiiu si preste Blasiu éra la Clusiu. —

Luni in 27 deminétia va sosi dela S.-Szt.-György in Brasiovu. —

Dela Turd'a se primi aici deocamdata urmatórea scire telegrafica privata prin statiunea Aiudu: „Comisariulu regescu a fostu binevenitatu astadi sub flamura nationala (care este identica cu cea transilvana istorica) de intielegintí'a si poporulu din Turd'a si tienutu in limb'a romanésca prin Dr. I. Ratiu si fù rugatu, cá se midilocésca la Maiestatea Sa redeschiderea dietei transilvane pre basea legiloru din 1863/4 asecurandu'lu, ca Romanii ecsecutarea uniunii in contra vointii loru o voru privi totudeauna de o fapta violenta si voru lucra in contra ei cu tóte puterile morali reclamandu-si preste o suta de ani drepturile astadi nerespectate. —

Intielegint'a romana."

Contele Benedictu Mikes desorie in „K. Közlöny" un'a din acelea scene fiorése, de care noi amu avutu ocasiune a vedé séu a citi mai adesea in viéti'a nóstra din Secuime. Astadata scen'a sangerósa vediuta deunadi la Covasna se repeti la satulu Zabola, unde finantii ciocnindune in 17 Maiu érasi cu prevalionatii cari transpórta sare dela Moldov'a, din siepte optu secui pe doi, adica pe Kozma László si Szabó János ii impuscara, in catu aceia isi detera sufletulu, éra ceilalti toti inca fusera vulnerati (raniti), care mai greu, care mai usioru.

Pana acum, adica sub regimulu austriacu mai totudeauna finantii erá batuti, mai adesea inse impuscati, séu taieti cu securile, séu spendiurati prin secui, din causa ca finantii avea porunca strinsa, cá se nu traga in carne pana nu voru fi atacati ei insii in fapta, candu apoi mai totudéuna era prea tardiu pentru nefericitii finanti.

Contele Mikes constata, ca secuii aru fi iritati preste tóta inchipuirea asupra finantiloru. (Köl. Közl. Nr. 60.) —

— Unu satu de cersitori. Acelu satu secuiescu anume Ehed asiediatu in sosonulu Muresiu pe malulu dreptu alu Mirasteului constatoru din 452 suflete, de confesiune mai toti romano-catolici, are hotaru bunicelu; totusi locuitorii cu pucina esceptiune sunt totu ómeni perde-vara, au invetiatu maiestri'a cersitului fórte bine. Spre acestu scopu ei scu falsifica sigile facendule din lutu dupa vreunu modelu de sigilu ruptu de la vreunu documentu, si compara asié numite carticele, punu se scrie in aceleasi numele parochului si alu cutarei auctoritati publice, apoi asié provediuti cu documente plastografate (false) cutriera tóta Ungari'a, Galiti'a, Bucovin'a si Moldov'a regulatu in fiecare anu, inse nu toti deodata, ci succesive, pentrucea apoi impartu banii insielati, de si a desea intre certe, batai si si sudalmi cumplite, ba se nascu si procese din cans'a baniloru cersiti si insielati. Dupa re'nt6rcerea barbatiloru pornescu la cersite jupanesele loru, care acasa iti trecu pe la nasu in scurteici blanite, éra candu o ian la cersite, se imbraca in trentie.

Marturisimu ca noi n'am sciutu nimicu despre acelu satu de cersitori, ci 'lu aflaramu descrisu pe largu de parochulu din Ehed dn. Dobos István, atatu in „Kol. Közlöny" Nr. 57, catu si in „Herm. Ztg." Nr. 118 a. c. Ceea ce amu sciutu noi in privinti'a cersitoriei este numai atata, ca aici in Brasiovu nicidata nu ne putemu spara de cersitori din Secuime, cum si ca negutiatoriór'a aceloru cersitori numerosi se intinde pana la Bucuresci, Focsiani, éra in Moldov'a pe drumulu tierii cam pana la Bacau si Romanu, prin urmare nobil'a loru sfera de activitate ar fi multu mai angusta decatu a furiloru de casi, carii isi au compani'a loru organisata dela Oradea preste secuime si sasime pana la Dunare, adica cam pana la Giurgiu. Atatu numai ca furii de casi ambla calare, prin urmare multu mai iute, preste acésta si sunt recrutati din tóte nationalitatile, pentrucea societatea loru nu este privilegiata. —

Diet'a Transilvaniei

si locuitorii acestui mare Principatu sunt obligati in puterea diplomei leopoldine si a sanctiunii pragmatice, cum si pe temeiulu articuliloru III si IV din 1791 a depune juramentulu omagialu si a primi juramentulu marelui principe in sufletulu séu prin comisariu reg. dupa formul'a de juramentu cuprinsa in articululu IV de lege din an 1744.

Locuitorii Transilvaniei astépta cu mare doru ocasiunea de a depune si a primi juramentulu constitutiunalu. —

Fapt'a cea constitutiunala, leala si frumósa a comitetului centralu de alegeri din districtulu Fagarasiului adunatu in 11 Maiu a. c. este caracterisata de dn. Lud. Kóváry in gazet'a sa cá reactionaria.

Fiindca nóua de 21 Maiu incóce nu ne mai este ertatu a ne apara opiniunile nóstre pe terenulu deschisu de dn. L. Kóváry in „Korunk", asié suntemu siliti numai a constata, cumca dn. Kóváry ne crede atatu de ticalosi, in catu se'i primimu orbesce logic'a fapteloru denaului cu flagrant'a calcare a constitutiunii fundamentale; totusdata suntemu datori demnitatii nóstre de omu a'i plesni indereptu supranumirea de reactionariu. Acela este reactionariu, carele voiesce a se re'ntórce in puterea bratiaioru la privilegiurile véculai de midilocu.

Dela Pesta ni se scrie, cumca acolo in regiunile mai nalte ar predomni opiniunea, cumca gurile romaniloru se potu astupa prea bine cu functiuni publice fara atatea asigurari de drepturi, care ar fi mimai in fantasi'a unora. ?!

Se la spre sciintia —

Machiavelli.

I. Carturarii din dilele nóstre au inceputu a face vorba multa si frumósa despre „conscinti'a politic'a", de „moral'a politicei si morala in politica", de „caracteru politicu", „coruptiune politica" si ce mai sciu eu cate alte politice, caractere si morale; éra apoi totu acei carturari politici ajungendu la aplicarea doctrinei loru inca si asupra romaniloru, ne spunu in facia, cumca noi suntemu nisce proști, ca asemenea doctrina nu este de na-alu nostru, ca la noi trebue se se aplice cu totulu alte midilóce spre a ne ferici de — frica.

Totu din dilele nóstre mai este cunoscuta inca si o alta impregiurare, ca adica multi politici si diplomati s'au re'ntorsu la doctrinele lui Machiavelli, dupa care 'si intocmescu tóte actiunile loru.

Pentrucá se cunósca cinevasi bine doctrinele lui Machiavelli, se cere de neapatu cá se'i si citésca scrierile lui care sunt cam multe, se fia si pregatitu cum se cade din istoria, totusdata se fia si lustu undeva parte activa la purtarea afaceriloru publice ale vreunui statu séu tieri.

Déca invetiaturele propagate de Machiavelli sunt bune, oneste, séu blastemate si afurisite, dorimu cá se judece insusi publiculu romanescu, éra noi din partene numai constatamu, ca anume in Franci'a se publica o multime de comentarie asupra lui Machiavelli, asemenea si in Germani'a, ba ce e mai multu, ca mai decaundu se ivira unele si in Austri'a, unde mai nainte Machiavelli puté fi cititu numai de cei carii se pregatea pentru cariér'a de diplomati si pentru alti fruntasi si tieri, éra pentru altii erá opritu *).

Deci se vedemu si noi in cuvente pre catu se póte mai scurte, cam ce a investiatu acelu Machiavelli, dupa acelea se aflamu cevasi mai de aprópe, cine a fostu acelu omu, candu, unde si cum a traitu, apoi pe ce cale ajunse elu la acelea invetiaturi, de care s'a spaimentatu o lume.

Machiavelli intre altele multe a sorisu si invetiatu unele cá acestea:

In orice lucruri omenesci se nu cauti nici la relegiune nici la morala, ci se faci numai cum iti spune interesulu, prudenti'a si precum te va fi ajutandu puterea si sil'a ce poti face altora.

Omulu se nu se infiére de nimicu, ci se incerce totu, se cutere orisice; pentruca Ddieu este totudeauna numai cu celu mai tare; elu totudeauna da mai multu celui ce are ceva si la celu ce are pucinu. Acésta vine de acolo, ca Ddieu da puterea pe celu mai slabu in man'a celui mai tare.

Pentrucá poporulu se'si póta pastra si desvolta puterile sale, trebue se tii pe clasele locuitoriloru in lupta necurmata.

Indata ce un'a din acelea clase va esi invingatóre, tóte celelalte trebue se cada.

Nu va strica, deca totu cam la diece ani va sparge cate o revolta séu si revolutiune sangerósa, pentrucá se mai innoiésca sangele ómeniloru.

Unu principe carele are interesu de a calca legile, a trage la sine si a usurpa puterea absoluta, se nu se sfiiésca nicidecum a versa sange, se brodésca inse tréb'a asié in catu numai la inceputulu usurpatiunii se verse oricatu sange va afla cu cale, spre a insufla frica si cutremuru odata pentru totudeauna; dupa aceea in cursulu domniei sale absolutistice se se feriésca pre catu numai se póte de fapte crunte si brutale, ci din contra se se arate blandu si ertatoru.

O multime pe fapte relegióse la parere sunt curatu numai fapte ale unei politice fórte viclene.

Starea cea rea a generatiuniloru nóua se trage regulatu din erorile generatiuniloru trecute.

Desfrenlu si destramatura si molitiunea trupésca a ómeniloru trage in urm'a sa regulatu mórtea morala a popóraloru.

Orice statu infloresce si e tare numai pana

*) Vedi si „Neue freie Presse" Nr. din 4 Maiu.

candu domnesce in elu simplitatea datineloru cu lipsirea lucsului si a desfrenarii.

Imbuibarea si desfrenlu cetatieniloru prea bogati destrama pe intregulu poporu.

Institutiunile republicei romane au fostu cele mai bune din tóta lumea, se le restaurati preste totu pe aceles.

Politic'a Romaniloru vechi a fostu multu mai buna decatu a crestiniloru.

Potestatea papiloru a fostu decadenti'a Italiei.

Se nu mai tieneti soldati platiti, carii se bata pentru voi, din causa ca prin acésta cadeti in molitiune, desfreu si desfrenare, in catu se nu mai fiti buni de nimicu; deci armati pre toti cati sunt capaci de a purta arme, pre cum a fostu acésta in Rom'a republicana.

Acestea vreo cincispredece invetisturi ale lui Machiavelli potu fi de ajunsu numai spre a ne sierbi de chei la inim'a si spiritulu acelui politicu si diplomatu de renume generalu, éra pentrucá se cunosci intrég'a lui doctrina, si trebuintia de a cunósce fórte bine istori'a Eladei, a Romei antice si nóua si a Italiei intregi, cum si cá se fii cititu pe cele mai multe scrieri ale lui.

Se prea intielege, ca omulu de virtute si crestinulu celu adeveratu isi vaintórce faci'a cu scarba si mania dela cateva macsime politice formulate de Machiavelli. Noi in acésta privintia si la loculu acesta ne luamu voia a observa numai atata, ca cu tóta gréti'a ce simtimu catra cateva invetisturi ale acelui politicu nu se cuvine a perde din vedere, cumca acelea invetisturi nu sunt originale esite din capulu lui Machiavelli, ci ele au ecsistatu cu sute si mii de ani mai nainte de a se nasce acelu diplomatu, prin urmare meritulu seu sta numai intru atata, ca elu au sciutu coprinde si formulá tóte acelea invetisturi in cuvente si ale imbraca intr'unu stilu italienescu fórte frumosu si elegantu. Inse si acésta lucrare ii fù destulu usiorata lui Machiavelli prin impregiurarile, cá in timpulu seu asemenea macsime se practicá regulatu in tóta Itali'a si in statele invecinate; preste acésta Machiavelli avù ocasiunea cea mai minunata de ale cunósce din viéti'a practica in cabinetele sa de diplomatu, peste care 'lu ajuta geniulu seu de intrigantu fórte istetiu si petrundietoru, in catu pana in diu'a de astadi multi politici si mai alesu diplomati se tienu prea fericiti candu potu imita pe Machiavelli in tiesetur'a intrigeloru. —

(Va urmá)

Sibiiu. In 21 se tienù aici in Sibiiu adunarea scaunala in caus'a tramite..ii la banderiulu de incoronare, finduca presidiale fura din partea guvernului invitate la acést'a. Comitele natiunii sasesci tienù in caus'a acest'a in 18 o conferintia, la care luara parte representantii din tóte jurisdictiunile sasesci. Resultatulu acestei consultari fù, cá se se tramita la comisariulu regiu o representatiune spre a face cá in puterea drepturiloru natiunii sasesci sa antiquissimo se se emita si indrepteze o asemenea provocare pentru impartasirea natiunii sasesci la actulu incoronarii deadreptulu la universitate, cá organulu natiunalu alu natiunii sasesci, cum se facù acesta si la incoronarile din 1499, 1512—21 insinte si dupa batai'a dela Mohaciu.

Protocolulu

Siedintiei comitetului asociatiunei tranne romane, tinute in 7 maiu c. n. a. c. sub presidiulu Ilustr. Sale D. Cons. Pavelu Dunc'a, fiindu de facia DD. membrii: si Comitetului, Rev. D. Protosingelu Nic. Popea, Rvnd. D. prot. I. Hani'a, D. Advocatu Dr. Ioane Nemesiu, D. D. prof. Zach. Boiu si I. Popescu, D. Reú. Nic. Cristea. Secr. II. I. V. Rusu si Dlu Cassieriu alu Asoc. Const. Stezariu.

§ 28. Ilustr. Sea Dlu Presiedinte, presentéza conspectulu despre starea casei asoc. pre tempulu acestei siedintie, din care se vede, cumca fondulu asoc. — dupa subtragerea erogateloru de pana acum — are in proprietatea sa sum'a de 56.262 fl. 14 $\frac{5}{8}$ cr. v. a. Se ia spre sciintia.

§ 29. D. casieriu alu asoc. in nesu cu conclusulu adusu in siedinti'a comit. asoc. din 5 Martiu a. c. § 26 reportéza, cumca din banii disponibili ai asoc., a cumperatu obligationi de desdaunarea pamentului si anume: cu sum'a de 1158 fl. 55 cr. v. a. a cumperatu obligationi urbariale in valóre de 1680 fl. v. a. Se ia spre sciintia.

§ 30. Ioane Papp macsitru pe feru in Ofenbai'a, inconoscintiéza, cumca D. s'a a gatitu unu zaru maiestritu dupa mostr'a englesa, carele cu nici unu felin de cheia nu se póte deschide, si ca e determinatu ala oferi com. spre a se tramite la espositiunea din Pariesu, inse cu conditiunea, déca i se va remunera lucrulu D. sale de 3 luni cu 45 fl. v. a. si déca se va tramite pre spesele asoc., totu odata adauge, ca la dorinti'a comit. póte selu tramétia incóce spre vedere.

Conclusu. Comit. asoc. dorindu a se convinge prin ómeni pricepatori de lucru, despre folosulu si aplicabilitatea acelui zaru maiestritu, decide, ca susu numitulu maiestru de feru, se binevoiésca acelu productu alu seu, pre spesele sale, alu tramite spre vedere si esaminare la comit. asoc. alsturandu totu odata si o esplicare catu se póte mai chiara si mai detaiata, despre modulu intrebuintiarei aceluissi.

§ 31. Se comunica o chartia a Inaltului guberniu regiu din 30 Ianuariu nr. 2304 a. c., prin carea se aduce la cunoscinti'a comit. asoc., cumca acelu inaltu, s'au indurat'a decide, ca pentru asoc. se se donedie cate 5 esemplarie din actele si protocólele stenografice ale dieteloru tranne din 1863/4 si 1865, si ca totu deodata s'a facutu dispositiune, ca actele dietei trenne s'a facutu dispositiune, ca actele dietei trenne s'a facutu dispositiune, ca actele dietei trenne din 1863/4 se se predea in primirea asoc prin comisariatulu supr. provincisle din Sabiiu, éra actele dietei din Clusiu se tramitu deadreptulu din archivulu tierei. Din tóte aceste inse, cate 1 esempl. se se tramétia pentru bibliotec'a gimnasiului gr. cat. din Blasiu. Totu cu acésta ocasiune in legatura cu chartili'a inaltului guberniu regiu, se referéza o alta scrisóre a comisariatului supr. r. provinciale de dto. 10 aprile nr. 55 a. c., pre langa carele actele dietei tranne din 1863/4, se-si admanueze in primirea asoc. — Actele acte constau din cate 5 esempl. prot. siecele acte constau din cate 5 esempl. prot. siecele acte constau din cate 5 esempl. prot. siecele acte constau din cate 5 esempl. prot. siecele acte constau din cate 1863/4, 5 esempl di-tieloru dietei tranne din 1863/4, 5 esempl carti de documente (rescripte) si alte 5 esempl. din diuariele stenografice ale numitei diete tranne din 1863/4.

Conclusu. Comitetulu asoc. primesce cu cea mai viua placere, ofertulu facutu din partea inaltului guberniu regiu in favórea bibliotecei asoc tranne si totu deodata se simte datoriu a-si esprimá protocolarmente recunoscinti'a sa cea mai caeldurósa.

Susu numitele acte dietali primindose degia din partea asoc. se decide, ca din acele, cate 2 esempl. pastranduse pentru bibliotec'a asoc., celelalte 3 resp. cate 1 esempl. se se tramita ocasionalminte pre la gimnasiele romane din Blasiu, Brasiovu si Naseudu (de cumva aceste din urma gimnasie, nu voru fi primitu pana acum aceste acte dietali).

§ 32. Tinerulu stipendiatu alu asoc. Dionisiu Radesiu, ascultatoriu la institutulu politecnicu in Vien'a, aduce la cunoscinti'a comit. asoc. cumca de si, conformu resolutiunei, pre langa care i s'a asemnatu stipendiulu, celu trage, e detoriu se si dovedésca progresulu seu in studia, cu finea fiacarui semestru: totusi nu se afla in positiune, — de a poté substerne recerutele documente de progresu pentru sem. 1 a an. scol. curente, din causa, cá densulu ascultandu studie anuali, numai cu finea an. scol. curente, dupa ce adeca va depune esamenele prescrise, va poté tramite recerutele dovedi de progresu in studiele tecnice. Se ia spre sciintia.

§ 33. Directiunea scólei capitale c. r. din Prag'a in Boemi'a, prin scrisórea din 7 Maiu Nr. 71 a. c. incunoscintiéza, cumca stipendiatii asoc. si auditorii de preparandia: Georgiu Munteanu si Stefanu Torpenu, in decursulu sem. 1 alu anului scol. fecera progrese imbucuratóre in studiele preparandiali si documentara o portare morala pre deplinu corespundietóre legiloru scolastice. Se ia spre sciintia.

§ 34 Inaltulu guberniu regiu — pre langa scrisórea din 4 Aprile Nr. 7639 a. c. impartiesesce unu estrasu din conspectulu despre progressulu tineriloru studenti la facultates filosofica in Vien'a: Ioane Dragomiru si Nicolau Popu, pra sem. II a an. scol. trecutu 1865/6. Se ia spre sciintia.

§ 35. Totu acelu inaltu guberniu regiu — pre langa carti'a din 23 Aprile Nr. 9376 a. c. — impartesiesce comit. asoc. unu estrasu din conspectulu despre progresulu tineriloru auditoriu de drepturi la universitatea c. r. din Viena Georgiu Gerasimu Rusu, facutu in sem. II a an scol. trecutu 1865/6. Se ia spre sciintia.

§ 36. Asemenea tinerulu auditoriu de drepturi in alu III anu la regi'a universitate din Pest'a, Adreiu Cosm'a asterne comit. asoc. unu estrasu despre progresulu facutu in studia pre sem. I alu an. scol. curente 1866/7. Se ia spre sciintia.

§ 37. Se mai presentéza si testimoniulu pre sem. I alu an scol curente, alu tinerului, Ioan Piso, auditoriu de drepturi in an III la c. r. Academia de drepturi in Sabiiu. Se ia spre sciintia.

§ 38. Se presentéza conspectulu casei asoc. despre interesele intrate la fondulu asoc. cu 1 Aprile a. c. dupa coponii obligationiloru si impermutului de statu si si obligationiloru metalliques. Acele interese dupa subtragerea de 70/0 facu sum'a in NdB. 2 fl 64 cr., in argintu 12 fl. v. a. Se ia spre sciintia.

§ 39. Aducundose insinte lips'a denumirei unei comisiuni din sinulu comit. pentru elaborarea proiectului de programa, pentru adunarea generala viitóre a Asoc. ce se va tiené in 26/14 August a. c. cum si a proiectului de bugetu preliminariu pre an. viit. alu Asoc., comitetulu se afla indemnatu a decide:

Cà atatu pentru elaborarea proiectului de programa, pentru viitórea ad. gen. catu si pentru gatirea proiectului de bugetu preliminariu pre an. viit. alu Asoc. se se denumésca numai pre an. viit. alu Asoc. se se denumésca numai pre o comisiune, si ca membrii ai acestei comisiuni, se alesera DD. membrii ai comit. Dr. Ioane Nemesiu, D. prof. Zach. Boiu dimpreuna cu DD. casieriulu si controlorulu Asoc., cari voru avé de a servi cu deslucirile necesarie la elucrarea proiectului de bugetu.

Totuodata numit'a comisiune va avé de a presentá comit. proiectulu seu de programa in siedinti'a cea mai de aprópe a comit.; éra proiectulu bugetariu pre siedintia comit. tienenda cu inceputulu lunei lui Augustu a. c.

§ 40. D. bibliotecariu alu Asoc. areiande, cumca cartile bibliotecei Asoc. n'are unde se le inchida, finduca unic'a téca, ce are Asoc. e plina, si asié din acésta causa, unu numeru de carti, jacu ne asiediate, propune facerea unei alte tece pre spesele Asoc.

Conclusu. Propunerea D. bibliotecariu se incuviintiéza si re insarcinéza a ingrigí pentru facerea unei altei tece coresepundietóre, si conto despre pretiulu acelei, se'lu presenteze in siedintia viitória a comit. spre a se insemná platirea acelui'a din sum'a preliminata de ad. gen. trecuta, pentru spesele estraordinari ale comit. Asoc.

§ 41. In urma secr. reportéza in cause, despre banii incarsi la fondulu Asoc. dela siedinti'a din urma a comit. pana la siedinti'a presenta s. c. l.

Subscr. Pavelu de Dunc'a m. p.
presiedinte suplente.
Ioane V. Rusu m. p.
secr. II.

Tel. Rom.'

Gherla, in 8 Maiu 1867.

(Capetu.)

Intru acesa oficialii dela an. 1866 miscara tóta pétr'a cá se póta si ei reintrá in posturile loru de stanci, si de cari cu d. Véér dimpreuna spontaneu au fostu abdisu. — Acésta *dorintia* au avutu o facia cu unii chiaru si d. comite supremu Véér, descoperindusi o dintru inceputa indirecte cu deosebire in privinti'a d. jude supremu G. M. de carele doriea se trécа la sedria. — Acést'a, precum si acesa impregiurare, ca d. Véér militá cu tóte poterile pentru restoirea legiloru din 1848, éra d. Manu aperá din tóte poterile si cu tóta resemnatiunea acelea legi din 1863/4, cari erau mai multu favoritórie pentru indreptatirea politico-nationale a romaniloru, au adusu si provocatu de sine intre acesta dóue caractere de fieru o incordare dintru inceputu, a carei resultatu nu se potea prevedé si precalculá. — Maghiarii credeau ca inca numai óre si minute mai sunt indereptu cá postulu de jude supremu se devina vacantu si dispunbilu pentru unu maghiaru; — dara minunea minunilor ce se vedi? Atatu d. Véér cá comite supremu, catu d. Manu cá jude primariu 'si jertfiau tóta atentiunea pentru administratiunea politica si a dreptatiei in causele obveniente, si asici 'si gasira ambii acelu terenu comunu, unde se cointielegeau totudeuna, pentruca dupa informatiunile primite si de o parte si de alta, d. Véér erá indetoriu le dreptate intocma cá si d. Manu, trecura dara abié vreo cateva luni, si d. Manu intru atata au castigatu tóta si deplin'a incredere a d. Véér, incatu acest'a nu a mai tacutu nici unu secretu de a'si descoperi a sa dorintia cá d. Manu si la eventual'a restaurare se'i remana ad latus in postulu corespundietoriu estui de acuma.

D. Véér cá unu barbatu cu spiritu inaltu, care sub timpulu guvernarei comitatului din urma 'si deduse tóta silinti'a de a cunósce lipsele si dorintiele nationale ale romaniloru si au deschisu ochii, urechile, peptulu si anim'a, plecandusi capulu seu celu ambitiosu dinaintea spiritului timpului si amesurat'u convingeriloru sale si slopt'oru caracteriului seu umanu au fostu hotarîtu, au vrutu si doritu, cá tóte posturile de administratiunea politica in genere se se impartiésca in numeru egalu intre romani si maghiari, fiindu densulu convinsu, ca numai pe acésta cale póte a multiami si indestulí pe poporulu romanu. — Acestu barbatu, incercarile unoru judi procesuali de a nu intari notari de nationalitatea romana, séu de a-i alungá din postori le-au infruntatu si precurmatu, descoperinduse, ca comunele romane li se cuvine se'si aléga si alegandusi, se'si siba notariu de romanu, cari se pricépa limb'a locuitoriloru, d. e. in Chesieiu si alte comune! — Acestu comite supremu se familiarisá fórte tare cu spiritulu legiloru din 1863/4, si incepú cu seumpetate a respectá si limb'a romana si a subscrie sentintiele si resolutiunile date in aceeasi limba, — pre cu causele invetiamentului si ale bisericiloru 'lu interesau, si era tare aplecatu cá un'a si alt'a comuna dilele de concurintia publica la drumurile comitatului se le intrebuintice spre scopuri pie si folositórie invetiamentului si cultului divinu. — Din acestea tóte se póte cunósce ca situatiunea poporului romanu sub ocarmuirea séu administrarea comitatului de catra d. Véér nu numai a fostu suferivera si multiamitória, dara intindea totuodata sperantie firme spre acesa si pentru viitoriu. — Mórtea inse i precurmá firulu vietiei tocma atunci, candu interesulu comitatului si alu locuitoriloru in genere pretindeau a avea de capu si conducatoriu pe unu barbatu cu capacitate, pracsa, simtiu curatu, independinte, — éra ad latus pe unu barbatu cu unu caracteru solidu cá alu d. G. Manu.

Trecundu d. de Véér la viéti'a eterna, inteligenti'a comitatului romanu in consimtire deplina cu dorintiele poporului s'au grabitu a'si face descoperirile sale pe cales ordinariatului, cá se li se denumésca unu comite supremu de nationalitatea romana; inse inaltulu ministeriu sflá cu cale — cu grabire — a denumí pe d. Carolu Torma — maghiaru — pentru postulu acel'a, inaiate de a se poté face publicitate pe cale oficiósa, de staruintiele romaniloru.

Care va fi sórtea poporului si amploiatiloru romani in viitoriu in genere? si óre d. Torma are voia firma si totudeodata si instructiune de a respectá dreptele pretensiuni nationale ale romaniloru, séu atatu oficiolatulu 'lu va organisá dupa modelulu celui dela an. 1861 séu 1848, catu si de judi procesuali va aplicá numai maghiari, séu romani renegati? nu scimu; — dara combinatiunile de pana acuma si concursulu mai multoru maghiari pentru posturile cardinale si cele din cercuri, ne face a fi ingrijati pentru egal'a indreptatire a poporului romanu si acauseloru natiunale si private ale lui. — Inse fia resultatulu procedurei d. comite ori si cae facia cu poporulu romanu, noi vomu insemnár atata, ca unu comitatu cu 92,000 romani dintre 114 000 locuitori si care posiedu $^2/_3$ din acela, nu'si va poté perde asié lesne colórea sa nationale romana, — nici se va poté delatorá necesitatea infratirei romano maghiare si a impartasirei in asemenea mesure din binefacerile fierei; éra acelora cari voru cugetá si voru face contrariulu le respundemu inainte cu aceea: „cá ap'a curge, dar' petrile remanu“ si asié voru remané si se voru renasce si romanii, cariî voru conduce totudeuna pre bietulu poporu romanu pre viitoriu, de si pre unu timpu dóra acum ar fi lipsitu de conducatori actuali! ce inse, inse nu o credemu si nu o presupunemu! — S . . . u.

UNGARI'A Dela dieta. In 17 in siedintia publica dupa unele curente si dupa publicarea resultatului alegerii de v. presiedinti, a lui Paulu Somsich si Al. Dozsa, presied. comunica, cumca dep. cere. Mooru din distr. Naseudului, Alécs. Lazaru si-a datu inlaintru protocolulu electorala. Georgiu Pap dep. din Simleulu Silvaniei isi depune mandatulu. Reuniunea pentru arte cere dela dieta interventiune, cá se se compere pentru tiéra galeri'a de picturi alui Eszterházy. Cehulu postovariloru din Vesprimu-Palota se róga, cá se i se platésca 9402 fl. pentru panur'a, ce o dedese pe timpulu campaniei (revolutiunii din 1849); cehulu cismariloru dela Makó pretinde pentru o liferatia de 755 parechi de cisme husaresci pretiulu de 426 fl. (totu de campani'a 1849). Este 3 petitiuni se incredintiéza la comisiunea de petitiuni. (Resolvandusse bine astfeliu de petitiuni póte ca va veni rondulu la tóte desdaunarile revolutiunii din 1848/9, dara óre bancnotele lui Kossuth cine-le va desdaună? Tiéra si nationalitatile, or' Bach? ca nationalitatile aru deveni bancróte prin astfeliu de economii.)

Primulu presied. cont. Iuliu Andrássy propune dupa acést'a 6 proiecte de legi, cari se cetescu deicidendse a se dá la tiparitu si a se imparti intre deputati. Acelea sunt:

I. Proiectulu de lege despre causele comune intre tierile corónei ungaresci si intre celelalte provincie ale monarchiei si despre modulu pertractarii loru, care cuprinde bucuri'a dietei maghiare despre decisiunea Mai. Sale de a intemeiá sistem'a de regimu constitutiunalu in intrég'a monarchia, dorinnu a cuprinde interesele tuturoru popóreloru la causele comune, cá pe basea cea mai naturala si mai solida pe care basa statorile si representantii Ungariei nu potu intrelasá a nu se ingrigi de modalitati, cari se le faca prin putintia a se sustiené tractatulu fundamentalu (sanctiunea pragmatica) alu legii din 1723, 1, 2, 3, intre cas'a domnitória si Ungari'a, care asecura si unitatea monarchiei si autonomi'a Ungariei, si aici se pune insintea dietei elaboratulu pentru causele comune, in alu cariu punctu 35 se face modificarea: ca in casu, candu ambele delegatiuni tienu siedintia comuna si la votisare se afla mai multi membrii intr'un'a delegatiune decatu in ceealalta, e de lipsa a se fipsá o regula, cá delegatiunea ce ce numera membrii mai multi se i reduca prin sortire, cá se fia egali; apoi se se mai adauge la elaboratu, cá dupace se va sanctioná de Mai. elu se va inatticulá cá lege. Dispunerile art. acestuia de lege numai atuncia voru avé valóre faptica, dupace pe cale constitutiunala se voru invoi la elu si celelalte provincii ale Mai. Sale, care nu stau sub corón'a Ungariei. Est'a e mediulu proiectului.

II. Proiectulu pentru modificarea art. III alu legiloru din 1848 despre drepturile palatinarie. In acestu proiectu se scotu din valóre §§-ii 2, 3, 9, 11, 17, 19, 24, 38 din art. III. In punctulu alu 2. se amana alegerea Palatinului pana candu nu se va regulá printr'o lege cerculu activitatii Palatinului cu principiale sistemului de regimu respundietoriu.

III. Proiectu inschimba § 12 despre formarea ministeriului asié:

§ 12. La propunerea presiedintelui de ministri colegii lui se voru denumi de Mai. Sa.

IV. Proiectu suspinde art. 22 despre guardi'a nationala, pana candu diet'a nu va decide despre straformarea si fipsarea sistemului de aperare.

V. Proiectu modificarea § 6 din art. IV din 1848 despre dreptulu Mai. de a desface diet'a, care se recunósce cu adausu, cá pentru fipsarea bugetului si spacidarea contributiuniloru se se conchiame diet'a inca in decursulu acelui anu spre a se luá in desbatere **socotelile inchiaiate** (facute si fara dieta) si bugetulu pe anulu viitoriu.

VI. Suspendarea §loi 5 din art. V, pana candu nu se va modificá organisatiunea militara in distr. Cenikistilor si alu granitiei militare banatice prin legiula punere la cale. Acest'a e cuprinsulu tuturoru proiecteloru propuse, ér' caus'a nationalitatiloru se totu amana, dar' nu ad Kalendas graecas.

La interpelatiunea gen. Georgiu Stratimirovich a deputatului din Becicereculu mare din sied. treceta respunde acum min. br. Bela Wenkheim: ca neci se póte presupune de unu regimu, ca ar fi avutu intentiunea de a vatama cu nume de ocara prin emisu vreo deregatória; prin urmare unde n'a fostu vatamare nu e a se dá neci satisfactione, mai cu sama candu i se octroiasa cu finetia astfeliu de intentiune (helyes, asié e). In legi se afla numele Rasciani (Rácz), nu serbi. Respinge astfeliu de propunere intre complause si dice, ca nationalitatile n'au neci unu dreptu a se neodihni in privinti'a aplanarii diferintieloru nationali, ce-ce restabilirea pacei e obligatiune patriotica a fiacarui cetatianu (si candu va fi asupritu si neindreptatitu?). In fine din partesi, déca respectivii totu se mai vatema prin acésta espresiune si afla in ea unu nume batjocoritoriu, va face, cá in scrisorile oficiali se se usese numele de „Serbu“. —

La alu doile punctu, privitoriu la satisfactiune publica prin revocarea emisului: de a se tramite protocolulu numai in limb'a maghiara, dechiara ministeriulu cu tóta resolutiunea, ca lassandu cu totulu la o parte determinatiunile legali (apoi de ce se mai si facu legile?) numai chiaru din privinti'a cenitatii administratiunii astépta si pe viitoriu, cá tóte protocolele se se tramita regimului maghiaru in limb'a maghiara, ca numai acele potu servi de base la o secura pertractare apoi intrébа, ca déca s'aru primi protocóle in tóte 6, 7. limbi, ar fi óre ou potintia regimului pentru casuri intetitóre a portá responsabilitatea facia cu corpulu legislativu? Altfeliu ar trebui se se sustiena sectiuni de traducatori, cari ar imulti inca pe dimnetate statulu personalu alu min. interne si totusi nu s'ar poté face traducere astfeliu, incatu se nu sufere interesulu publicu séu privatu. (De ce se nu se primésca oficialii si de alte limbi ou sectiuni nationali, si atunci nu mai e neci o dificultate, ci se ar dá o mai mare garantia, ca nu voru sufer neci interesele nationalitatiloru, asta de ce n'au sfinsó neci Brankovanczky neci Stratimirovich mai la vale. R.) De acea posibilitatea administratiunii cere, cá protocólele facute in alte limbi in interesulu administratiunii se se tramita in limb'a maghiara (asié!) cum facura si alte vreo 7 cetati libere, afara de orasiulu Zombor, ale carui motive le scie d. dep. Stratimirovich mai bine decatu mine.

Branovaczky oserba, ca numele (rácz) e numai unu nume de provincia, care se da celoru ce venira din prov. rasica, ér' in rescriptele maiestatice totu numirea de serbi vine inainte si cere cá min. se nasce acestu nume pe viitoriu. In fine se róga, cá cestiunea nationalitatiloru se se iè odata insainte, cá astépta resolvare intetita, cá se se scia cum stamu.

Stratimirovich inca vede din cele de susu, ca o luoru urgentu a se defini prin lege caus'a nationalitatiloru si apromite, ca va face o propunere respectiva. Cu acésta se inchise siedinti'a. —

Romanii si serbii s'au resolvatu a face o propunere de urgentia, cá cestiunea nationalitatiloru se se puna la ordinea dilei si se se pertracteze insainte de diplom'a inaugurala, pentru cá drepturile nationalitatiloru se se primésca in diplom'a inaugurala cá drepturi fundamentale de statu, garantanduse prin juramentulu regelui si asecuranduse in contra pornirilora maioritatii dietei. Asta causa va rumpe pelitii'a de pre ochii renegatiloru si poltroniloru si va face si mai mare lumina despre viitoriulu, ce se astépta din grati'a maioritatii dietei Ungariei. Se crede, ca incoronarea nu se va amaná, ci dupa telegramulu lui „M. Polgár“, va fi in 8 Iuniu. —

CROATI'A. Zagrabi'a 18 Maiu. In dieta se ceti adi si r. rescriptu privitoriu la sanctionaraa art. 4 din 1861, despre imunitatea deputatiloru, si se concrediù unui comitetu de 7 spre referada. Indata dupa acést'a se tramise o deputatione de 15 insi la Banulu, pentru cá se'lu interpeleze, ce pasi a facutu in puterea juramentului si a demnitatii sale de banu spre a satisface onórei regatului triunitu in privinti'a agitatiunilora si a escesseloru, ce s'au facutu in Fiume cu demostratiunile antinationale. Banulu respunse, ca indata dupace a primitu cunoscintia despre escesele din Bucecari a provocatu pre comisariulu Csch, cá se iè mesuri energice pentru compunerea loru, remonstrandu si la cancelari'a de curte, de unde se primí responsu, ca comis. Csch e denumitu si pentru cetate si pentru cerculu Buccari, si garnisón'a din Fiume ei e pusa sub dispusetiune. Dupace se anunciá acést'a in dieta, care se arată indignata, se decise, cá respunsulu banului se se concréda in scrisu totu acelui comitetu de 7. Dupa acést'a reportéza presiedintele, ca au mai intratu oferte de vro 12.000 fl. pentru universitatea sudslava, apoi se deschise desbaterea generala, si dupa vr'o cateva cuventari se primí proiectulu de adresa alu maioritatii cá basa la desbaterea speciala, si se primí en bloc numai cu 2 amendamente prin care se lasá afara pasagiulu: „si alege si deputatiunea la incoronare“; altu amendamentu adauge: „cumca diet'a nu voiesce a se demite la neci o pertractare inainte de ce se voru vindecá gravaminele pentru Fiume.“ Adres'a trece si prin a 3-a cetire si se primesce. —

Din **cuprinsulu** adresei acesteia escerpemu, cumca croatii inca pretindu o deosebita diploma inaugurala, dupa cum pretinde art. 42 din 1861, care a fara de comuniunea

coróneï si a acelui de incoronare a domnitorului comunu nu recunósce alta legatura cu Ungari'a. Déca acésta diploma s'ar fipsá de unu corpu legislativu afara de diet'a regatului triunitu, ea n'ar fi speciala, incatu privesce la drepturile deosebite ale regatului triunitu. Regatulu triunitu, cá minoritate in diet'a Ungariei, n'ar poté conlucrá cu votu decisivu la fipsarea diplomei inaugurale in ceea ce privesce la asecurarea drepturiloru sale speciale. Si totusi necidecom nu si póte lasá terenulu dreptului seu, pe care l'au esercetatu dela 1848. Diet'a inse dechiara, ca va alege o depatatiune, care va representá regatulu triunitu la **a c e l u i i n c o r o n a r e i**, indata ce se voru delaturá pedecele ce stau in drumu starii legale. Din cau'a periculului enormu pentru drepturile regatului triunitu, diét'a nu póte consimtí, cá deputatiunea croata se intre in diet'a Ungariei. Regatulu triunitu s'a supusu numai regelui, ér' **nu** regatului Ungariei. Dar' diet'a Ungariei prin decisiunea sa s'a pusu pe terenu de domnu si de tu toru preste regatulu triunitu, dar' dieta croata ei denéga totu dreptulu si competinti'a de a judecá despre relatiunile croate. Déca diet'a Ungariei spre a dovedí simtiementele sale, in adeveru iubitóre de pace, va recunósce dreptulu regatului triunitu si'llu va garantá prin decisiunea sa, atunci deputatiunea nóstra e avisata a lná parte cu o egala deputatiune la prelucrarea diplomei inaugurale si a lucrá necurmatu, cá acésta garantia se se puna in diplom'a inaugurala pentru securisarea dreptului de statu deosebitu alu regatului triunitu. Pana atuncia **nu** credu croatii, cumca starea legala in comuniunea regateloru si tieriloru coróneï ungare se va poté introduce.

„De acéea aflamu, ca e necesariu, cá in diplom'a inaugurala se se adauga clausul'a: „cumca legile dietei ungaresci din 1848 neci dupa esecutarea coronarii **nu** se potu estinde preste regatulu triunitu."

„Prin coronare se garantéza in modu serbatorescu nu numai dreptulle domnitoriului, ci si drepturile poporului, drepturile regateloru si tieriloru impreunate prin accesi coróna. Legile, ce le a creatu diet'a Ungariei in 1848 cu principiu state determinatiuni contrarie esistintii nationale si de statu a regatului triunitu, incatu noi cu actulu de incoronare, déca se va esecutá fara acésta reservatiune, amu inaugurá in regatulu triunitu una stare, pe care natiunea representata de noi neci odata nu o a recunoscutu, am inaugura simburele la nóue neintielegeri, nóue frecari, nóue lupte" intre Croati'a si Ungari'a. Cu aceste se escusa darea instructiuniloru la deputatiune, spre a virí acea clausula in diploma inaugurala. Se se mai garantéza desfiintiarea granitiei mil. croato-slavóne uninduse in legislatiune si intru tóte cu tiér'a máma, si Dalmati'a se se unésca cu Croati'a. In fine revocanduse la cele dise in adres'a din 19 Decembre 1866: ca dela regimulu presentu nerespundietoriu nu astépta neci o propunere, care ar avé de scopu imbunarea dreptului de statu, neci determinatiuni de acelea, cari ar avé de tienta desvoltarea loru natiunala, in acésta convingere s'au mai intaritu, si de aceea au datu instructiuni deputatiunii, cá se mediloc ésca in diplom'a inaugurala garantí'a legala: cumca pe viitoriu in regatulu triunitu nu se va mai guberná fara responsabilitate. —

In fine diet'a primesce propunerea de a se alege unu comitetu de 21 pentru a compune instructiunea pentru deputatiunea de 12 insi, care se se tramita la Pest'a, cá se se consulteze cu alta deputatiune a dietei maghiare si déca maghiarii voru implini dorintiele croate aratate mai susu, resultatulu se se propuna ér'in diet'a Croatiei spre a se primi de natiune. —

AUSTRI'A INFER. Vien'a. Senatulu, nu scimu, cum se'lu mai si numimu, celu dincolo de Lait'a se adunà in 20 in Vien'a si se deschise la 12 óre. Min. Beust introduce pe presiedintele Dr. Giskra si pe vice presiedinti Hopfen si Dr. Zimialkovski in cas'a deputatiloru. Dr. Giskra, cunoscutulu liberalistu alu opusetiunii celei mai cerbicóse, luà cuventulu si mai reinnoí ranele celoru 2 ani trecuti si sistarii constitutiunii imperiale si calamitatile, ce le-a suferitu Austri'a, perdiendu Veneti'a si suferindu alte sacrificia la Sadova. Se intórce apoi la dualismu, dicundu, ca e se se faca invoirea si sarcinele se se impartiésca asemenea intre Lait ani'a de dinocce si dincolo. Cere ajutoriulu camerei in oficiulu primitu si redica unu „se traiésca" Austriei si Mai. Sale. De ací se depunu apromisiunile deputatiloru in limb'a materna, germana, boemica, italiana, poléna si slovena. Dintre boemii si moravii nationali n'au venitu neci unulu. Se invita senatulu dupa acést'a la deschiderea solena si la ascultarea mesagiului in sal'a de ceremonii a curtii pe 23. Deputatii primescu ordine a se infacisiá séu in fracu séu in costumu nationalu si se inchiaia prim'a siedintia a primei sesiuni. —

Cronica esterna.

Dela Parisu se telegrafézа, ca imp. Napoleone are de cugetu a mediloci o conferintia a puteriloru in cau'a orientala si se ocupa multu cu esecutarea ideei acesteia. Imp. Rusiei cu regele Prusiei si cu ministrii loru primari voru merge la Parisu. — In corpulu legislativu alu Franciei regimulu cere minimulu armatei active 800.000, pre candu comisiunea numai cá cifra macsimala voiesce acestu numeru. — Cau'a Luxemburgului se pare a odihni animele, numai Luxemburgenii si arata doritii'a de a fi impreunati cu Belgiulu, dupa cum proiectase si Austri'a in conferintia. —

ROMANI'A. Lege, pentru fiosarea si stabilirea armeloru Romaniei.

Art. I. Armele Romaniei se ficséza dupa cum urmédia:

Art. 2. Scutulu are form'a unui patratu lungu: partea inferióra rotudnita la ambele unghiori si terminata la midiuloculu basei printr'unu virfu; scutulu se imparte in patru sectiuni doua linii incrucisiate la mediuloc. In sectiunea din drépta de susu, pe albastru, si in cea din stanga de josu, pe galbenu, figuréza aquila romana, cu capulu spre arip'a stanga si cu una cruce de auru in gura, simbolulu tierei romanesci.

In sectiunea din stang'a de susu, pe albastru si in cea din drépta de josu, pe rosiu figuréza capulu de bouru cu una stea intre corne, simbolulu Moldovei. In ambele sectiuni superióre ale scutului, in stang'a si in drépta liniei despartita, figuréza sórele si luna. Pe scutu ve fi corón'a regala.

Art. 3. In midiuloculu scutului Romaniei figuréza scutulu Mariei S'ale domnitorului scartelatu: avendu sectiunea de susu din drépta si cea de josu din stanga in albu, éra cea din stinga de susu si din drépta de josu in negru. Scutulu are dreptu suporti in stanga unu leu, éra in drépta una femeia in costumulu femeiloru dace, care tine in man'a stanga arma Daciloru numita arpi.

Art. 4. Pe suportu este asiediata una esiarpa albastra, pe carea este scrisa devisa familiei Hohenzollern, nihil sine deo.

Art. 5. Pavilionulu este de colóre rosie captusita cu hermina, avendu d'asupra coróna regala.

Art. 6. Drapelulu domnitorului, cá si acela alu armatei, va avea dispuse colorile nationale in modulu urmatoriu:

Albastrulu perpendiculariu si alaturea cu hampa (lemnulu stindardului), galbenulu in midiuloculu, rosiulu la margine flotandu. In midiuloculu voru fi armele tierei.

Art. 7. Drapelulu guardei orasienesci va fi intocmai cá al armatei, pastrandu, in locu lu armeloru tierei, insemnele orasiului respectivu si numerulu legiunei.

Art. 8. Drapelulu autoritatiloru civile va fi cá celu alu armatei, fara a purta armelo tierei in midiuloculu.

Art. 9 Drapelulu marinei de resbelu va fi intocmai cá celu alu armatei, cu armele tierei in midiulocu.

Drapelulu marinei de comeriu va fi intocmai ca acelu alu marinei de resbelu, fara insa a purta la midiulocu armele tierei.

Acésta lege a fostu votata si adoptata de adunarea deputatiloru in siedintia sea de la 30 Martiu anulu 1867, si de senatu in siedintia de la 12 Aprile anulu 1867. Promulgata de M. S. Domnitorulu in 23 Aprilie 1867. „Rom."

Varietati.

— C. Eszterházy Kolomán se alese deputatu pentru orasiulu Clusiu. Conversatiunea sociala a luatu de aici ocasiune de a vorbi ca credea, ca boierii protipendanti si nemesii mai mici voru esercea drepturile prin comitate, ér' orasienii prin orasie. Inse dupa acésta alegere devenira in confusiune si ei din causa, ca boieriméa cu orce pretiu ocupa cu tóta incordarea tóta representatiunea tierii. —

— Dela O r a s t i a se scrie, ca plag'a musceloru columbace (in partile Devei pana catra Rusiava), prin care se pericilitara multe dieci de vite cornute, incetà acum cu intrarea temperaturei celei reci dupa plóia. Totu de acolo se scrie, ca lucrarile la drumulu de feru Aradu-Piski s'au si pusu in vreo 12 locuri in lucrare. La antreprenorulu Sepper in Orastia se indesuiescu pe intrecute totufeliulu de intreprindiatori, liferanti si lucratori spre a si asecurá unu castigu, mai multi totu din tieri straine si pucini transilvaneni, cari estia ar trebui se se folosésca mai bine de acésta ocasiune spre a si acoperi miseriile prin munca indelungata de prim'a mana. Sepper apromite, ca drumulu de feru va fi gata pana in finea lui Aprile an. viit., dupa cum scrie „H. Ztg."

— (Libertate relegiósa.) Mai. Sa imp. in urm'a propunerii min. br. E ö t v ö s a binevoitu a desfiintiá patentele din 1-a Sept. 1859, 15 Maiu 1860, si ord. din 9 Apr. 1862, privitória la organisatiunea bisericésca a protestantiloru din Ungari'a. Conventului generalu de confesiunea augsburgica i se facù cunoscutu, ca'si póte regulá causele bisericesci pe cale constitutiunala. Prin urmare protestantiloru s'a redatu deplin'a autonomia bisericésca. Nu sciu, pe celelalte confesiuni din Ungari'a ce autonomia le astépta dupa legile din 1848. —

— Una publicatiune dela r. comisariu min. de fin. pentru Ardélu cu Nr. pres. 67—1867. provóca la esercitiu de proba pe 3 luni pre toti individii teneri, cari vreau a se calificá si a se aplicá in servitiu finantialu in limb'a maghiara, cá se'si dè petitiunile inlauntru pana la finea lui Maiu in sensulu publicatiunii lui „Budapesti Közlöny" Nr. 47. —

— „Budapesti Közlöny", diurnalulu min. din 18 Maiu cur. inde denumirea v. presied. dela tabl'a r. transilvana Ioane cav. de A l d u l é n u de consiliariu la ministeriulu de justitia. —

— Oficiale postali austriace in Romani'a.) Din Bucuresci se scrie lui „Kr. Ztg.", ca trecundu oficiale postale din Bucuresci, Giurgiu, Braila si Galatiu sub min. maghiaru, respectivii oficiali trebue se pórte corespondinti'a oficiósa in limb'a maghiara si au mare nevoia cu acést'a.

Baile de Basn'a

lunga Mediasiu in Transilvani'a.

Baile de Basn'a contienatórie de iodu si bromu, care la mii de patimasi le-a restituitu deplin'a sanatate, s'au dovediti cà au putere vindecatória, cu deosebire la sioldina, reumatismu in tóte formele lui, aprinderi scrofulóse si cronice, la inchieieturi si la ologiri, scurtarea arterieloru, aprinderea cronica genitala, a dysmenorrhoei si amenorrhoei, languare mercuriala, sifile invechite si suferintie emorrhoidale etc.

Acestu locu de cura pre deplinu renovatu, provediutu cu promenade placute si cu gradini nóue arangiate, intr'o vale desfatatória, (incungiurata de vii si de paduri) este provediutu cu celu mai bunu comfortu; serbesce cu locuintie sanetóse, curate si corespundietórie de ajunsu si pentru 200—300 familii, mancari bune, eftine si beuturi (si apele minerali cele mai renumite), precum si servitiu prompt, ajutoriu medicalu, 14 diurnale de limbi deosebite, musica de cura, baluri si alte petreceri, comunicatiuni pre tóta diu'a cu Mediasiulu prin omnibus, care mergs si se reintórce, in fine dupa decursulu sesiunei de bai se póte usá cur'a de strugari.

Cu prenumeratiuni la locuintie séu pentru alte intrebari la care se va respunde franco, cu cea mai mare promptetia, binevoiésca doritorii a se indreptá catra subscrisulu

Iosifu Binder,

arendatoru ststitutului de scalda din Basn'a si otelieriu in Mediasiu „la strugurulu de auru",

g. 1—2 „zur goldenen Traube"

☞ Restantii se tramita pretiulu, ca. —

Redactoru respundietoru

Editiunea: Cu tipariulu lui